

Illuka Kooli ainekava	Ainevaldkond: valikaine	Õppeaine: Karjääriõpetus
III kooliaste	8. ja 9.klass	Tundide arv: 35 (18 +17)
Õppeaine kirjeldus		
<p>Karjääriõpetuses käsitletakse teemasid, mis kujundavad õpilastes valmisolekut tööjõuturule sisenemiseks, iseseisva otsustamisvõime arendamiseks, erinevate elurollide täitmiseks ja elukestvaks õppeks. Karjääriõpetus viib oskused ja huvid kokku töö- ja õppimisvõimalustega. Karjääriõpetus keskendub õpilase isiksuse omaduste teadvustamisele ning esmaste karjäärivalikutega seostamisele.</p> <p>Õpilased õpivad hindama elukestva õppe tähtsust: saavad teavet erinevatest edasiõppimisvõimalustest ja oskavad seda kasutada oma plaanide elluviimisel.</p> <p>Õpilastele tagatakse karjäärispetsialisti personaalne tugi, erapooletu ja usalduslik nõu vastavalt õpilase vajadustele.</p> <p>Õppetegevust kavandades ja korraldades:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lähtutakse üldpädevustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega; 2) toetatakse õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks; 3) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid; 4) laiendatakse õpikeskkonda: ettevõtted, järgmise taseme õppeasutused, arvutiklass jne; 5) võimaldatakse saada ülevaade erinevatest töövaldkondadest ja -keskkondadest; 6) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid: rollimängud, arutelud, väitlused, probleemülesannete lahendamine jms; 7) luuakse tingimused teadlikke karjäärivalikuid soodustavate hoiakute kujunemiseks. 		
Õppesisu ja põhimõisted		Õpitulemused
<p>1. Enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isiksuseomadused: temperament ja iseloom. • Isiksuseomadused: väärtused, vajadused, emotsioonid. • Isiksuseomadused: võimed, huvid ja üldised ehk ülekantavad kompetentsid ja • kutsespetsiifilised kompetentsid. • Minapilt ja enesehinnang <p>2. Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine ning selle tähtsus karjääriplaneerimisel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muutuv tööturg: tööturu hetkeolukord, trendid, arengusuunad, prognoosid, tööandjate ootused, töösuhteid reguleerivad õigusaktid. • Muutuv tööjõuturg: tööjõuturu nõudlus ja pakkumine, konkurents, elukestev õpe, töömotivatsioon. 		<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib enda isiksust; 2) eristab oma tugevaid ning nõrku külgi ja seostab neid erinevatel kutsealadel töötamise eeldustega; 3) kasutab eneseanalüüsi tulemusi karjääri planeerimisel. <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab tööturu üldist olukorda, prognoose ja vajadusi, erinevaid ettevõtluse vorme; 2) teab kutseid ja ameteid ning kohalikke majandustegevuse valdkondi; 3) oskab leida infot tööturu kohta; 4) teadvustab ennast tulevase töötajana; 5) teab haridustee jätkamise võimalusi, oskab näha hariduse ja tööturu vahelisi seoseid.

<ul style="list-style-type: none"> • Majandustegevusalad, kutsed, ametid, kutsestandardid: elukutsete ja ametite liigitamine. Soorollid ja müüdid. • Haridustee: erialad, haridussüsteem, formaalne ja mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed. <p>3. Enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: otsustamine ja seda mõjutavad tegurid, otsustamisraskused, karjääriinfo allikad, infootsimine, alternatiivid, sundvalikud, muutustega toimetulek, karjääriinfo, karjäärinõustamine. • Isikliku karjääriplaani koostamine: elukestev õpe, karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriplaani koostamine, edu, elurollid, elulaad, õpimotivatsioon, omavastutus, kandideerimisdokumendid. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab karjääriplaneerimise põhimõtteid ja arvestab nendega karjäärivalikute tegemisel; 2) suudab otsustada ja teadlikult arvestada otsuseid mõjutavate teguritega; 3) kasutab vajadusel karjääriteenuseid (karjäärinõustamine, -info vahendamine, karjääriõpe); 4) teadvustab erinevate elurollide ja -stiilide seoseid tööga; 5) omab teadmisi ja oskusi isikliku karjääriplaani koostamiseks; 6) saab aru oma vastutusest karjääri planeerimisel.
<p>Üldpädevuste kujundamine</p>	
<p>Karjääriõpetuses õpitakse tundma iseennast, õppimisvõimalusi ja töömaailma ning planeerimist ja otsustamist. Kujuneb oskus kasutada karjääriinfo materjale.</p>	
<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus</p>	
<p>Suutlikkus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hinnata inimsuhteid ja tegevusi; ▪ tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga; ▪ hinnata ühiskondlikke väärtusi ja selle mitmekesisust; ▪ teadvustada oma väärtushinnanguid 	<ul style="list-style-type: none"> ○ külalisesinejad ○ asutuste külastamine, õppekäigud ○ ametitega tutvumine ○ projektipäevad ○ töötoad
<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</p>	
<p>Suutlikkus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ennast teostada; ▪ austada erinevate töökeskkondade reegleid; ▪ teha koostööd erinevates situatsioonides; ▪ arvestada suhtlemisel teiste inimeste väärtushinnangute erinevusi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rollimängud ○ õppekäigud ○ töötoad ○ rühmatöö
<p>Enesemääratluspädevus</p>	
<p>Suutlikkus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; ▪ käituda ohutult ja analüüsida käitumist; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rollimängud ○ situatsioonide läbimängimine ○ testimine

<ul style="list-style-type: none"> ▪ lahendada suhtlemisprobleeme 	
Õpipädevus	
Suutlikkus <ul style="list-style-type: none"> ▪ hankida karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; ▪ analüüsida oma teadmisi ja oskusi ning edasise õppimise vajadusi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ info otsimine internetist ○ testide täitmine, analüüsimine
Suhtluspädevus	
Suutlikkus <ul style="list-style-type: none"> ▪ ennast selgelt ja viisakalt väljendada, arvestades ja mõistes suhtluspartnereid; ▪ ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; ▪ väärtustada kokkuleppelist suhtlemisviisi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rühmatöö ○ rollimängud ○ asutuste külastamine ○ esitlused
Matemaatika-, loodusteaduste, tehnoloogiaalane pädevus	
Suutlikkus <ul style="list-style-type: none"> ▪ kasutada matemaatilisi sümboleid, loodusteaduslike mudeleid ja mõõtmisvahendeid; ▪ mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ erinevate ametitega tutvumine ○ teadmised ametitega seonduvast ohutustehnikast ○ kursisolek tehnoloogia arenguga
Ettevõtlikkuspädevus	
Suutlikkus <ul style="list-style-type: none"> ▪ koostada plaane ja neid ellu viia; ▪ näha probleeme ja aidata kaasa nende lahendamisele; ▪ korraldada ühistegevusi, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; ▪ võtta arukaid riske. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ planeerimine ○ ürituste organiseerimine ○ vastutuse õppimine ○ esitlused ○ rühmatöö
Digipädevus	
Suutlikkus <ul style="list-style-type: none"> ▪ leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; ▪ kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid; ▪ suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; ▪ osata kaitsta digikeskkonnas oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; ▪ järgida digikeskkonnas moraali- ja väärtuspõhimõtteid 	<ul style="list-style-type: none"> ○ info otsimine internetist ○ digitaalsete suhtluskeskkondade kasutamine ○ kirjalik suhtlemine ○ privaatsusnõuete täitmine ○ karjääriabi kasutamine: CV, kaas- ja motivatsioonikirja jmt näidised ○ töövarjupäevast kokkuvõtte tegemine ja esitluse koostamine ○ esitluse piltide ja video lisamine
Lõiming	
Ainevaldkond	Karjääriõpetus

Eesti keel ja kirjandus	Lauseehitus Kirjaliku avalduse ja CV vormistamine
Võõrkeeled	Laensõnad, mõisted Õppimisvõimalused välisriikides
Matemaatika	Koolituskulud, -tasud, tasuline õpe Palk, töötasu
Loodusained: • Geograafia • Loodusõpetus • Bioloogia • Füüsika • Keemia	Õppimisvõimalused välisriikides Töötamine välisriigis Erinevad ametid, töökohad, asutused
Sotsiaalsained: • Inimeseõpetus • Ühiskonnaõpetus • Ajalugu	Maailmapildi kujundamine Kuulumine organisatsioonidesse, parteidesse Inimestevahelised suhted Meediatekstitid, kuulutused, reklaam mõjutusvahendina Erinevad ametid
Sotsiaalsained: • Inimeseõpetus • Ühiskonnaõpetus • Ajalugu	Maailmapildi kujundamine Kuulumine organisatsioonidesse, parteidesse Inimestevahelised suhted Meediatekstitid, kuulutused, reklaam mõjutusvahendina Erinevad ametid
Kunstiained: • Kunst • Muusika	Reklaamide koostamine Erinevad ametid
Tehnoloogia: • Tööõpetus • Käsitöö- ja kodundus • Tehnoloogiaõpetus	Toote kasutusjuhend Erinevad ametid Ohutustehnika
Kehaline kasvatus	Sportlase töö Erinevad ametid
Arvutiõpetus	Interneti kui infoallika olulisus, teabe kriitiline hindamine Korrekse kirjakeel e-posti saatmisel ja suhtlusvõrgustikes Erinevad ametid

Hindamine

Kursusel kasutatakse 8.klassis arvestuslikku ning 9.klassis hindelist kujundavat hindamist suulise ja kirjaliku hindamise vormis.

Hinnatakse:

- praktiliste tööde sooritamist (töölehtede täitmine, ettevõtte külastuse kokkuvõte, CV ja isikliku karjääriplaani koostamine jms) ja teadlikkust peamistest karjääriotsuseid mõjutavatest teguritest;
- õppekavas ettenähtud õpitulemuste saavutamist, mida õpilane tõendab arutelude, praktilise tegevuse mõtestamise, asjakohase info otsimise ja analüüsimise, rühmatööde, õpimapi esitlemise jt tegevuste käigus.

- Kursus on edukalt läbitud, kui õpilane on sooritanud kõik ainekavas ettenähtud praktilised tööd ning esitlenud ja kaitsnud oma õpimapi.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Karjääriõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatset enesehinnangut karjääriplaanide tegemiseks;
- 2) arendab oma suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi;
- 3) arendab oskust endale eesmäärke seada;
- 4) kujundab valmisolekut elukestvaks õppimiseks;
- 5) tutvub erinevate elukutsetega, õppides tundma koolitusvõimalusi.